

Dečernik

»JUTRA«

Leto I. (VIII.), štev. 183

Maribor, ponedeljek 12. decembra 1927

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem škat. z. v. Ljubljani št. 11.409
Večja mesečno, projeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljena na dom pa 12 DinTelefon:
Uredn. 440 Uprava 455Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Ogledi po tarifi
Oglašje sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4**Boj za občine v mariborski oblii****RAZVESELJIV NAPREDEK NAPREDNJAKOV IN NAZADOVANJE SLS.**

Včeraj so se vršile v srezih Maribor desni breg, Celje in Ptuj občinske volitve, ki kažejo razveseljiv napredek naprednjakov. Demokrati so ne samo povsod ohranili svoje postojanke, temveč v več krajih še napredovali in tudi nekaj občin iztrgali nasprotnikom.

SREZ MARIBOR DESNI BREG.

V 21. občinah so bile vložene samo liste SLS, v 12. občinah kompromisne liste, večinoma napredne, v ostalih občinah pa po več list. Iz mnogih občin so prišle pritožbe radi nepravilnosti pri razglasu volitev in je verjetno, da bodo volitve ponekod razveljavljene.

Dozda so znani sledeči rezultati:

Pobrežje: kompromisna lista (socialisti 16 mandatov, SDS 4, SLS 5). — Studenci: socialisti 553 glasov (19 mandatov), lista hišnih posestnikov 109 (4), lista najemnikov (skupna slovenska) 73 (2). Pekre: napredna lista sedanjega župana (večinoma SDS) 5 mandatov, socialisti 2. Limbuš: na gospodarski listi 3 demokrati in 2 SLS, na soc. listi 2 mandata. Ruše: 9 socialistov in komunistov, 4 SDS, 4 SLS. Bistrica pri Limbušu: nemška lista 1, SLS 4, socialisti 2. Razvanje: lista župana Kaca 4, socialisti 2, SLS 2. Radvanje: lista dozdajnjega župana 9, socialisti 8. Sp. Poljskava: soc. 5, SDS 6, SLS 6. Rdeči breg: obrtna delavska lista 3, lista župana Brezovnika 2, lista kmetjsko delavska 2. Podova: SLS na 4 listah 8, socialisti 2. Skoke: Gosp. lista 3, SLS 2, socialisti 2. Tezno: Se ni potekla funkcijska doba. Sv. Lovrenc na Poh.: Demokratska in socialistična lista bili razveljavljeni, izvoljena klerikalno-nemška lista.

SREZ CELJE.

Braslovče: združeni naprednjaki 379 glasov (17 mandatov), SLS na 2 listah 188 (8). Škofjvas: koalicija SDS in SKS 136 (5), socialisti 320 (12), SLS 220 (8). Sv. Jurij ob Taboru: koalicija SDS in SKS 202 (9), SLS 166 (8). Dramlje: koalicija SDS in SKS 149 (9), SLS 140 (8). Petrovče: koalicija SDS in SKS 136 (8), soc. 52 (3), SLS 236 (14). Sv. Peter ob Savinji: ko-

alicija SDS in SKS 105 (8), SLS 197 (11). Teharje: lista Stojan-Adrinek (napr.) 119 (8), soc. 57 (4), SLS 199 (13). Gomilsko: koalicija SDS in SKS 38 (2), SLS 124 (7). Sv. Lovrenc na Prožinu: združeni naprednjaki 86 (7), SLS 120 (10). Vel. Pirešica: 3 liste SLS, na katerih so tudi nekateri naprednjaki. Lotovlje: lista župana Antloge z nekaterimi člani SLS 72 (5), opozicija vseh strank 54 (4).

SREZ PTUJ.

Breg: socialisti 7 mandatov, nemška lista 5, slovenska lista 5. Krčevina: klerikalci in Nemci 8, napredna gospodarska lista 1. Ločič: SLS 1, gosp. stranka 2, lista Ločič vrh 4. Majšperk: lista uslužbencev tovarne 8, SLS 5, združena kmetjsko-delavska lista 4. Polemšak: Gospodarska lista 4, lista Martina Poznič (napr.) 2, klerikalci na 2 listah 1 mandat. Ptujška gora: naprednjaki na 2 listah 9, SLS 8. Rogoznica: SLS 6, kmečko-delavska zveza 3. Spuhle: Združeni posestniki 4, SLS 5. Šikole: SLS 1, kmečodelavska zveza 7, neodvisna gospodarska lista 1. Vurberk: SLS 5, lista pos. Krefla 3, lista delavcev in malih posestnikov 4, lista pos. Zelenika 5. Mezgovci: Gospodarska lista 5, SLS 2. Sv. Lovrenc na Dr. p.: naprednjaki 9, SLS na 2 listah 16. Sv. Andraž v Halozah: SKS na treh listah 5 mandatov, SLS 3, lista Vreg (SDS) 1, Sv. Barbara v Halozah: nepristranska lista 3, SLS 1, SKS 2, Gosp. stranka 1, Slov. kmetjska neodvisna str. 1, gosp. stranka izven strank 1. Poljanci: SLS 7, mali posestniki 2. — Brstje: SLS 3, združeni mali posestniki 2, nar. radikalna lista 2. Bukovci: SLS 3, gosp. stranka 1, kmečko-delavska stranka 5. Hajdina: Kmečka zveza 4, SLS 1, skupina posestnikov in interesentov agr. ref. 2, kmečko delavska zveza 2. Jurovci: SLS 3, Kmečka zveza 1, napredna gosp. lista 1, SKS 1. Levanji: Lista združenih strank 3, SLS 3, lista Ant. Hramberger 1. Pacinje: SLS 6, kmečka zveza 3, stranka združenih posestnikov 2, gosp. stranka 4, kmečko del. zveza 2.

Umaknitev davčne reforme

BEOGRAD, 12. decembra. Pod pritiskom srbskih in črnogorskih poslancev se pripravlja vlada, da umakne svoj predlog glede izenačenja davkov, ki tako ni bila resno v njenem načrtu. S tem pa je bila seveda postavljena vsa davčna reforma na glavo. Opozicijski krogi, ki so kmalu uvideli vladno nakano, so zato odločili, da preprečijo umaknitev davčne reforme v slučaju potrebe tudi z obstrukcijo. V četrtek imata tako radikalni kakor demokratijski poslanski klub sejo, na kateri bosta predvsem razpravljala o vprašanju davčne reforme.

PODRAŽENJE CIGARETNEGA PAPIRJA.

BEOGRAD, 12. decembra. Monopolska uprava je sklenila, da umakne izdajo cigaretne papirja po 0,50, 0,80 in 0,90 Din. Novi cigaretni papir se bo prodajal po 1 Din in 1,50 Din. Stare vrste se bodo smele prodajati najdalje do 30. junija.

NOBLOVE NAGRADE.

OSLO, 12. decembra. Noblova mirovna nagrada za l. 1926 je bila podajana nemškemu profesorju dr. Ludoviku Quidde in Francozu Ferd. Buissonu, nagrada za fiziko prof. Comptonu (Chicago) in Wilsonu (Cambridge), za fiziologijo in medicino prof. Fiebigeru (Kopenkagen) in prof. Wagner-Jauregu (Dunaj), za literaturo pa italijanski pesnici Grazii Deleđi.

SMRT DVEH FRANCOSKIH PREKOCEANSKIH LETALCEV.

PARIZ, 12. decembra. Letalec Carbut, ki je vodil »Modro ptico« pri poskušanem poletu čez Atlantsko morje, in njegov tovariš Lacoste sta se na letališču Le Bourget pri Parizu smrtno ponesrečila.

POŠTNO POSLOPJE SE ZRUŠILO.

RIM, 12. decembra. Pri gradnji novega poštnega poslopja v Cigliariju se je porušil del prvega nadstropja. 15 delavcev je našlo pri tem smrt pod razvalinami, 6 oseb pa je bilo težko ranjenih.

Mariborska porota**VSESTRANSKI PUSTOLOVEC. — UBOJ NA AVSTRIJSKEM OZEM-LJU. — ROPARSKI NAPAD V KAMNICI.**

Maribor, 12. dec.

V porotni razpravi proti Ivani Rajšpovi in Ivani Klemenčičevi, ki se je vršila oba poslednja dneva pretteklega tedna, je bila v soboto ob pol osmih zvečer razglašena naslednja obzodba: ker so porotniki potrdili glede obeh obtoženek vprašanje uboja, vsa druga vprašanja pa zanikali, je došla Ivana Rajšpova štiri leta, Ivana Klemenčičeva pa štiri leta in pol težke ječe.

Radi tatvine in sleparstva se zagovarja danes pred poroto 38letni oženjeni delavec Franc Kranjc iz Velelike Varnice pri Ptujju, tip vsestranskega pustolovca, ki je tekom letošnje pomladi in poletja olajšal na Dravskem polju in v Mariboru celo vrsto oseb za njihovo lastnino. Kolikor se je moglo dognati, znaša vrednost pokradenih stvari, za katere odgovarja Kranjc, preko 20.000 Din. prislepjarjen znesek pa gre še poleg tega do 3000 Din.

Kranjc je bil svoječasno soposestnik. Radi slabega gospodarstva in radi neprestanih opravkov na sodišču in pri odvetnikih je zašel v dolgove in je moral leta 1923. prodati svojo polovico posestva. Kmalu je zapravil vso kupnino, nato pa začel krasti in slepariti. Februarja je prišel obdolženec v pisarno Predjemnega društva v Ptujju, se izdal za Jožefa Vindišča ter zaprosil za posojilo 2500 Din, ki ga je tudi dobil z ozirom na to, da poseduje pravi Vindiš v Ložini posestvo. Istotam in pod istim izmišljenim imenom je obtoženec nekaj tednov za tem podpisal menico in ponovno dvignil posojilo 2500 Din, mesec kasneje vnovič znesek 1000 Din. Dne 30. marca je prišel obtoženec z istim namenom že četrtrič v Ptuj. Ko pa bi moral na sodišču podpisati hipotekarno zastavno pismo in dati overoviti svoj krivi podpis, je bil prepoznan po sodnem slugi Ogriču. Kranjc pa je to pot odnesel pete.

Ker je vedel, da ga zasledujejo oblastva, je zapustil dom in se pričel potepati po mariborskem in ptujskem okraju ter kradel na debelo. Kranjcu očita obtožnica med drugimi malimi tatvinami, ki vse priznava, tudi to, da je ukradel posestniku Antonu Vinku v Dežni nad 15000 Din. To tatvino obtoženec taj. Po njej je živel Kranjc zelo razkošno. Pripeljal se je z vozom v Krapinske Toplice, dajal za velike množine vina in živel čisto gosposko. Že prej si je kupil novo obleko. Tudi v mariborski okolici je živel kavalirsko, se vozil z izvoščkom v gostilno in se družil z nekim dekletom.

Razpravo vodi vdss. dr. Peitler, vótanta sta dss. dr. Tombak in dss. Lenart, zapisnikar avsk. Punčuh; državni pravdnik dr. Zorjan, zagovornik dr. Pipuš.

Danes prizna Kranjc poleg že prej priznanih tatvin na mah tudi ono pri Antonu Vinku, trdi le, da ni bilo v listnici 15.000 Din temveč le 6420 Din. Kranjc je temperamenten dečko. Govori hitro, ko priznava svoje tatvine in si ne dela z vse zadeve težke vesti. Nekih manjših tatvin noče takoj priznati. Predsednik opozori Kranjca, da je v preiskavi te tatvine brez nadaljnega priznal. »To sem za-

to napravil, da je šlo bolj hitro naprej!« odvrne naglo obtoženec. Tudi neko drugo tatvino prizna šele po prigovarjanju predsednika: »No, naj bo!« se odreže dobrodušni Kranjc.

Ker ima Kranjc že domala dva tučata predkazni in so porotniki soglasno potrdili vprašanje glede tatvine in sleparije, je bil mož obsojen na štiri in po leta težke ječe.

Peter Tarkuš, 23 letni hlapec v Limbušu, se zagovarja pred poroto radi hudodelstva uboja in radi prestopka zoper telesno varnost. Obdolženec je bil poleti 1927, za hlapca pri Francu Hochstetterju v Unterrakitschu v Avstriji. Zvečer dne 6. avgusta je z več drugimi hlapci pohajkoval po vasi in srečal neko drugo skupino fantov, katero je opsoval z ušivci. Ti se niso zmenili za izzivanje, temveč so odšli proti Lichen-dorfu in Oberrakitschu. Namah pa so zaslišali za seboj divje vpitje. Fantje so se vrnili in zadeli v neki koruzi na obdolženčevo družbo. K Tarkušu je stopil Karl Bobel in ga vprašal, čemu tako kričijo. Nekaj časa so se prepirali, potem pa šli narazen brez hujših posledic. Tarkuš je šel s svojo družbo proti Unterrakitschu, Bobel in njegovi tovariši pa za njimi. Blizu vasi sta zopet trčila Tarkuš in Bobel drug v drugega. Kljub temu, da je imel Tarkuš ves čas pripravljen svoj žepni nož za napad, se je vendar na poziv nekega Baumanna še premagal in odšel z tovariši. Tudi Bobel je ponovno stopil k svoji družbi, ki je naloževala svojo pot in se nato vsedla ob cestnem robu. Mimo je prišel Tarkuš in se obregnil ob Boblovo družbo. Zadnji je vstal, stopil pred Tarkuša, nakar sta se oba za nekaj korakov oddaljila in se prepirala. V trenutku pa se je Bobel zgrudil.

Obdolženec ga je namreč v prerekanju zabođel z nožem, mu prerezal arterijo in ranil pljuča. Po desetih dneh je Bobel na izkravitvi umrl. Bobelu je prihitel na pomoč neki Franc Pölzl. Ko je hotel odstraniti Tarkuša, ki je klečal na Boblu, ga je Tarkuš vrezal z nožem na levem stegnu. Po dejanju je Tarkuš še kazal krvav nož in se bahal, da je dva zaklal.

Avstrijske oblasti niso mogle Tarkuša ujeti, ker jo je bil popihal v Jugoslavijo. Dne 8. oktobra pa je bil aretiran v Limbušu. Tarkuš, ki je naš državljan, priznava dejanje in krivdo. Senat isti kakor pri prvi razpravi. Zagovarja dr. Rapotec.

Porotniki so potrdili vprašanje glede uboja, nakar je bil Tarkuš obsojen na dve in pol leta ječe.

Tretja razprava se je pričela ob dveh popoldne proti Josipu Kajšlerju in Josipu Vezovniku, delavcema iz Kamnice in sicer radi roparskega napada, ki sta ga izvršila dne 6. novembra na Antona Tajnska. Zagovarja dr. Rapoc.

Samomor v artiljerijski vojašnici.

V artiljerijski vojašnici na Pobrežju se je ustrelil v petek zvečer redov Radoslav Šijanč, ki je stal ravno na straži. Pogнал si je s puško krogljjo v srce in obležal takoj mrtev. Ko so prihitali njegovi tovariši, alarmirani vsled strela, so našli Šijančiča že mrtvega. Kaj je pognalo mladeniča v prezgodnjo smrt, ne ve nihče.

Kako je SLS skrbela za Intereze Maribora?

ŠE DEMAGOŠTVO SLS V LUČI RESNICE.

»Slovenski Gospodar« je te dni zapisal gorostasno trditev, da se je SLS sedem let borila za oblastno samoupravo in da je ta »začetek avtonomije« le uspeh SLS in njenih voditeljev. Vodstvo SLS računa očividno na absolutno pozabljivost svojih ovčic, ker bi sicer gotovo ne moglo brez sramu postavljati takih trditev. Da nepoučeno maso še vedno od časa do časa nakrmi z »blaženo avtonomijo«, katero je vodstvo SLS že davno vrglo v rotarnico, temu se človek samo nasmehlja. Da pa v kljub zgodovinskim dejstvom slika oživitvorenje oblastnih samouprav kot uspeh SLS, je višek politične nemoralne.

Zakon o oblastnih samoupravah, ki tudi še danes ni v polnem obsegu izveden, je v veljavi od 26. apr. 1922 in že jeseni istega leta bi se bile mogle in morale na podlagi tega zakona izvršiti volitve v oblastne skupščine. To, kar klerikalni list imenuje danes »začetek avtonomije«, bi bili lahko imeli vsaj v takšni, če ne v popolnejši obliki nego je danes že jeseni l. 1922. Da do tega ni prišlo, da se je oživitvorenje oblastnih samouprav zavleklo za cela leta, na veliko škodo naše pokrajine in zlasti mesta Maribora, to je »zasluga in uspeh« SLS, ki je vsa leta z vsemi mogočimi spletkami prepredovala izvedbo samouprav na podlagi citiranega zakona. Njena časopisje, njena parlamentarna delegacija in vodstvo SLS — vse to je skozi pet let vodilo neizprosno borbo proti izvedbi tega zakona, ki so ga imenovali skrpučalo, na podlagi kojega samouprave ne bodo življenja zmožne itd. Če je »dobro in verno« slovensko ljudstvo to pozabilo, pa nismo in ne bomo tega pozabili mi, ki smo vsa ta leta neprestano zahtevali razpis volitev v oblastne skupščine; ne bomo zlasti pozabili mi Mariborčani, ki smo radi takšne politike SLS trpeli nepreračunljivo moralno in gospodarsko škodo.

SLS je sedaj že skoro leto dni v vladi in že skoro leto dni bo kimalo tudi, odkar ima v rokah popolno moč v obeh slovenskih samoupravah. Imela je prilike dovolj, da izposluje vsaj to, da bi se oblastnim samoupravam preustili vsi oni posli in finančni viri, ki so določeni v že citiranem zakonu. Toda SLS tega ni storila; nasprotno, v bivši Uzunovičevi vladi je celo privolila v to, da je finančni minister v posebno uredbo odkrnil finančno samostojnost oblastnih samouprav. Doma v Sloveniji je navidezno sicer proti temu revoltirala, v ministrskem svetu pa njeni zastopniki niso našli poguma, da bi se bili tej kastraciji uprli.

Ponavlja se vedno ista igra: doma se igrajo leve v borbi za »avtonomijo«, v Beogradu jo pomagajo daviti; doma vpiljejo proti demontaži ljubljanske univerze, v Beogradu pa nanjo pismeno pristanejo; doma sipljejo peska v oči svojim ovčicam z vpitjem o davčnih krivicah za Slovenijo, v Beogradu v lepi slogi z radikalni glasujejo za zvišanje davkov.

Danes, ko se SLS z gori navedenimi lažmi in zavijanji ponuja zopet nam Mariborčanom za občinske volitve, je treba še posebej in ponovno ugotoviti zgodovinsko resnico, da se je SLS cela leta borila proti oblastnim samoupravam, zlasti tudi proti temu, da bi bil Maribor sedež oblasti, ker je hotela celo Slovenijo stlačiti pod klobuk Ljubljane.

Mariborčani pa dobro vemo, kakšnega gospodarskega pomena je za nas, da je naše mesto središče državne oblastne uprave in pa oblastne samouprave. Zato klerikalcem ne moremo in ne bomo pozabili, da so bili vsa leta boj proti interesom našega mesta in da so šele letos prisiljeni ugriznili v to za nje kisljavo jabolko.

Zato se pa tudi sedaj od njih ne damo prevarati niti z lepimi besedami niti s sladkimi obljubami.

Mariborski in dnevní drobšč

Kakor deca pred parkljem...

Komaj je »Večernikov« poročevalec izrazil bojazn, da ne utone na Koroški cesti, so že dirigirali čistilce blata v to vzorno ulico, ki bi po mnenju starih prebivalcev te ceste še dolgo bila podobna madžarski poljski cesti, ako ne bi čez teden dni bilo — volitev. To je torej poleg pravkar napeljane (četudi tisočkrat brezuspešno zahtevane razsvetljave) solčna stran strahu pred volitvami ne pa toliko dokaz skrbi za povzdigo Maribora. Kakor deca teden dni pred prihodom parklja uboga stariše, tako tudi oni, ki se tresejo pred ljudsko sodbo! —

Otvoritev Gvajčeve razstave slik.

V navzočnosti škofa dr. Karlina, sedanjega in bivšega prosvetnega inspektorja, kakor tudi mnogo drugih predstavnikov različnih državnih zavodov in številnega občinstva je včeraj akad. slikar g. Anton Gvajc otvoril v slavnosti dvorani mariborskega moškega učiteljišča razstavo svojih 71 slik (pokrajinske slike, tihožitja in ena genre-podoba). Na splošno so slike ugodno učinkovale in je bilo že ob otvoritvi več slik prodanih. Na posebni mizici je razgrnjenih tudi lepo število krasnih vzorcev za preproge v narodnih motivih, ki prihajajo v izredno harmoničnih barvah do polne veljave. —

Smrtna kosa.

Včeraj je umrla v Mariboru po doigem bolehanju gospa Alojzija Juvančič, vdova po višem sodnem svetniku, mati ravnateka g. Zvonka in inž. Ivana, šumskega nadzornika. Pokojnica je bila izredno blagega srca in splošno spoštovana dama. Pogreb se bo vršil jutri, v torek, iz hiše žalosti, Ruška cesta 27 na magdalensko pokopališče. Blag ji spomin, težko prizadeti rodbini pa naše iskreno sožalje!

Jakob Starc †.

Včeraj ob 11. dopoldne je v Mariboru v 57. letu starosti po težki bolezni preminul g. Jakob Starc. Prijubljeni pokojnik se je leta 1924 preselil s svojo rodbino v Maribor z veleposestva Hotemež, kamor ga je iz solčne Gorice pregnala usoda tujčevega jarma. Rojen l. 1870. v Sežani, je mladeniška leta preživel v Ajdovščini, kasneje pa se je preselil v Gorico. Zgodaj se je poročil in se do prihoda v Jugoslavijo bavil uspešno s trgovino, ter si z izredno pridnostjo in skrbnostjo priboril znatno premoženje. Bogastvo pa mu ni prineslo sreče. Brezvestna spekulacija pohlepni in deloma lastna nepredvidnost sta ga oropala blagostanja, kar mu je v pretežni meri zagrenilo življenje. Nakopal si je težko bolezen, katere žrtev je tudi postal. Pokojnik je bil dobrega, rahločutnega značaja, čeprav so mu dobroto vračali le z nehvaležnostjo. Razen tega pa je bil navdušen Jugoslovan in zvest pristash demokratske stranke, ter je tudi svojo rodbino vzgajal v tem duhu. Zapuščeno soprogo in devet otrok v starosti 9—27 let. Pogreb se bo vršil v torek ob 2. pop. Bodi mu lahka domača zemlja!

Prošnja za božičnico revni obmejni deci!

Dne 18. t. m. se b vršila pri Šmarjeti ob Pesnici prvič božičnica, pri kateri želimo tudi s primernimi, skromnimi darovi obdarovati našo najrevnejšo, pomankanje in mraz trpečo deca. Žalostno je gledati in ugotoviti, da osobito tu na meji strašno narašča število bednih otrok, ki že v skoraj detinski starosti morajo »s trebuhom za kruhom«, proč od doma, v tuje hiše — v hlapčevsko službo. Rodoljubi, spomnite se teh najrevnejših s kakimi darovi, da bodo vsaj enkrat delčni radodarnega Božička! V njihovem imenu vnaprej »Bog plati«. — Šolsko upraviteljstvo Šmarjeta ob Pesnici.

Božičnica pri Šmarjeti ob Pesnici.

V nedeljo dne 18. t. m. ob pol 3. popoldne priredili učenci v šoli pri Šmarjeti božičnico, ki bo v glavnem obsegala sledeče točke: 1. »Božična zgodba« — kot uvodni pozdrav božiču. 2. Božična igra »Minkini čeveljčki«. 3. Živa slika »Na sveto noč«. Vstopnina je prosta. Roditelji in sploh odrasli, pridite v velikem številu k naši prvi božični prireditvi Vaših malih! —

Mariborska oblastna skupščina

Finančni odsek je sklican na petek dne 16. t. m. ob 10. dopoldne. Na dnevnem redu je razprava o oblastnem proračunu za leto 1928. —

Smrtna nesreča v Prevaliah

Gredeč po vodo k studencu, je Viktor Lagoja, ki je zbiral staro železje, pogledal v nedeljo, 11. t. m., ob 7.30 zjutraj v transformatorske prostore pred kratkim iz Prevalja izseljene tiskarne Družbe sv. Mohorja. Bil je namreč prepričan, da bo našel tamkaj kaj za svoj izkupiček. Ker so bili prostori zaklenjeni, je zlezal skozi okno v notranjost in pobral potem nekaj žičnega materiala iz mrtvih vodov. Nato je šel še h glavnemu kablu, da morda tudi tamkaj najde kaj materiala. Ravnal pa je pri tem tako nepredvidno, da ga je zgrabil tok glavnega dovoda in ga na mestu ubil. Električni tok je nesrečnemu vrh tega odzgal tri prste desne roke in roko nad komolcem. Tragičen dogodek je tembolj razburil in presenetil prevaljsko prebivalstvo, ker so podobni slučaj silno redki. Pokojnik je bil splošno priljubljen med prebivalstvom. —

Smešno-troke s policije

Sobote in nedelje so za našo policijo najživahnjši dnevi, zlasti kmalu po prvem. Stražniki in nadzorniki imajo polne roke posla, pri »Grafi« pa se gnetejo ob vodi in rjčetu najrazličnejši tipi. Čestokrat bi oko niti ne verjelo kaj in kdo vse ne prespi nedeljskih noči na trdih deskah policijskih zaporov, ki so baje najboljši lek za nedeljske klativiteze, ki se rekrutirajo iz vseh mogočih krogov naše družbe. Od nedelje na ponedeljek se je pripetilo nekaj prav pestrih, ki jih bomo v naslednjem zebeležili.

»Čik« v kavi.

V mirni kavarni v Tomšičevem drevo-redu se je družba razpoloženega brivca Ivana F., ki je baje češki rojak, prijetno zabavala in čakala ponedeljka. Vedno pa se najde kdo, ki prijetno razpoloženje skali in spravi marsikoga iz ravnotežja in v slabo voljo. Tako je bilo tudi sinoči, ko je nepričakovano priletel brivcu »čik« v svežo porcijo črne kave servirane ala turka. Ogorek, ki je cvrče ugasil v temni tekočini, je dal povod prepiru, ki se je končal na stražnici, dočim se je glavno dejanje odigralo na ulici. Nepredvidni ali sigurni — to se ni moglo ugotoviti — čikometalec Gliša se ni opravičil in razburjenje je vzvalovalo. Kmalu sta se znašla rokokorca na ulici in Gliša je spretnosti detektivskih rok preizkusil na užaljeni brivčevi butici, koje naravnih kodri so dobivali hipermoderne fantastične oblike. Baje ga je udaril tudi s palico. Posredovala je policija, ki je zaplenila palico in odvedla razjarjena kričasa na stražnico. Zanimivo je, da sta se lastninske pravice do palice oba trmoglavo branila, tako da je corpus delicti ostal brez gospodarja. Zadevo bo končno veljavno rešilo sodišče.

Trije stražniki v stiski.

Sinoči je Franc K. na Koroški cesti obujal preglasno spomine na pretekla dni in vzhičeno kričal avstrijske komande, da je odmevalo v noč. Ko se mu je približal stražnik in po ponovnih opominah napovedal aretacijo, je posredujeval Franco-tov tvariš in sunil stražnika v prsa. Mož pravice je izpustil prvega aretiranca in aretirale nasilnega posredujevalca Josipa T., ki se je aretaciji upiral. V kritičnem trenutku pa se je pojavil drugi stražnik, ki je nudil tvarišu pomoč. Skupaj sta ga hotela odvesti, toda posel ni bil lahak. Po nekaj korakih se je uprl policijski spretnosti in se vrgel na tla in ni hotel z mesta. Bil je trmast kot osel pred mostom. Naključje pa je privedlo mimo še tretjega stražnika in združenim močem je uspelo, da so upornega Jožeta dvignili in odnesli. Ko pa je jetnik začutil bližino stražnice, se je v njem zopet vzbudila želja po svobodi in z vso silo se je iztrgal iz čvrstih prijemov ter pričel biti in brcati krog sebe, tako da je dva stražnika z nogami nevarno pogodil. Ko se je upeljal, so ga odvedli v zapore. Moral se bo zagovarjati radi nasilstva pred sodiščem.

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Ponedeljek, 12. decembra. Zaprto.

Torek, 13. decembra ob 20. uri »Madame Butterfly« ab. A. Kuponi.

Sreda, 14. decembra. Zaprto.

Četrtek, 15. decembra ob 20. uri »Takat v starih časih« ab. D. Premijera.

»Takat v starih časih...« je nova opereta, katere premijera bo še ta teden. To je pravzaprav ljubka pristrčna in vesela ljubezenska zgodba iz lepih davnih časov. Prijetna godba, pristrčni milje, izredno veseli prizori, dobra zasedba, vse to bo gotovo pripomoglo, da bo to letošnji operetni »šlager«. Naj še omenimo, da je bila baš ta opereta najuspešnejša od vseh, kar so jih še pod Avstrijo dajali na marib. gledališču. Režija je v priznanih rokah gosta g. Bachmanna.

Jarno: Logarjeva Krista

Včeraj smo videli to ljubko opereto, iz z lanske sezone, spet na našem odru. Vlogo Kriste je imela v rokah — kakor prej — gdč. Lubejeva. Podala jo je z ravnodušno in uprav močno prikupljivo igro. O njenem nastopu se sliši samo vsestranska hvala. Cesar Jožef g. Daneša je bil zelo dobro označen. Imeli smo pred seboj prijetnega igralca, elegantnega nastopa, ki stoji na igralski višini. Ugodno je izpestril dvornega maršala g. Skrbinšek. V ostalem ne moremo reči nič bistveno novega, ker zasedba ni nakazala drugih izprememb. Režijo je vodil g. Bachmann in muzikalni del g. kapelnik Herzog. Oba zaslužita odkrito priznanje. Tempi so prav primerni in živahni, le v spremljanju naj bo orkester v splošnem decentnejši. Nekateri pevci se prav nič ne slišijo. Potek predstave je bil animiran in aplavza je bilo dosti. Obisk moremo označiti kot zadovoljiv. H. D.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Mariborskim trgovcem v preudarek!

SLS se hvali v svojem časopisju, kako velika sovražnica je raznih mestnih davščin in da se imamo samo tej stranki zahvaliti, da ne ječi naše mesto še v večjih mestnih davkih. V praksi pa izgleda stvar vendar malo drugače. Pustimo poseben občinski davek, katerega je vpeljal sedanji režim na vino, kajti ta davek so prevzeli gostilničarji kratkoma na konsumente s tem, da so podražili vino. Drugo pa je nameravano zvišanje takozvane tovarninske davščine na vse pošiljke, ki dospajo po železnici v Maribor, ali ki se iz Maribora odpošljejo. Mno go energije je bilo treba Trgovskemu gremiju in Trgovski zbornici, da sta pri centralni vladi dosegla prepoved takih posebnih autonomnih davščin, saj je tovarninska davščina prava mariborska specialiteta.

Prvotna tovarninska davščina je znašala za uvoz in izvoz v mesto in iz mesta pri vagonu 125 Din, sedanji občinski svet, ki je preglasoval naše stanovske zastopnike, je pa sklenil to davščino zvišati na 700 Din pri vagonu. Naj si trgovci sami izračunajo, kaj bi to za naše mesto pomenilo zlasti za veletrgovino, ki bi postala napram drugim bližnjim mestom na mah konkurence nezmožna, ako bi hoteli trgovci ta ogromni davek vkalkulirati cenam. Tovariši! Ze iz tega lahko razvidite, kdo zastopa naše interese, ali nam sovražna SLS v sedanjem občinskem svetu, ali pa naša stanovska organizacija pod vodstvom načelnika g. Weixla, ki mora budno paziti na nam sovražne sklepe sedanjih gospodarjev v občinskem svetu in bi bil naravnost samomor za vsakega trgovca, ki bi oddal svoj glas za tako stranko. Ker se uvozi in izvozi v Maribor in iz Maribora na tisoče vagonov raznega blaga, bi bila mariborska trgovina s povišanjem tovarninske davščine oškodovana za lepe milijone, dolgo bi pa tega itak ne mogla prenašati. Treba je poučiti tudi trgovske nameščence, koliko bi bilo danes brezposelnih, ako bi se bila ta zločinski načrt sedanjemu županu posrečil. — Trgovci

Naš novi roman.

Naš novi roman, ki ga pri vsej skrajni napetosti preveva najnežnejša ljubezen med mladim dekletom in iznajditeljem smrtnih žarkov, je gotovo eden najboljših, kar jih je kdaj prineslo slovensko časopisje.

Spoznanje, volja, moč — trije elementi se združijo v našem novem romanu

Oblast treh

katerega je napisal znani nemški pisatelj Hans Dominik in ki je v nemščini dosegel izdajo v več stotisočnih izvodih.

Prastari problemi sveta se zaostrijo v končen boj — dobro se bori proti zlu — kakor v skrajno napetem filmu se vrste pred nami od nepoznane sile preprečena usmrtitev na električnem stolu, beg v letalu preko oceana, giantski boj hipnotizerja proti hipnotizerju, vojna bodočnosti med vladajočima velesilama z vsemi strašnimi svojimi sredstvi — na severnem tečaju v izvotljeni ledeni gori pa se pripravljajo trije, da prevzamejo oblast nad svetom in ustavijo pokolj človeštva, kar se tudi zgodi na najčudovitejši način.

Toda človeške roke so še preslabotne, da bi trajno mogle obdržati oblast. Oblast uniči sama sebe in se le v spoznanju ohrani za bodočo, močnejšo generacijo.

Ne zamudite niti ene številke „Večernika“, ker prične izhajati naš novi roman že v prihodnjih dneh.

Alkohol v Rusiji

VODKA — DRŽAVNI MONOPOL. SAMOGON. — KAJ PRAVI STALIN

Rusi že od nekdaj niso neprijatelji alkohola. Splošno je znano, da staro in mlado, premožno in revno rado pije vodko, posebno vrsto žganja. Znano je tudi, da se je ravno na dvorih in pri drugih imenitnikih prednjačilo v pitju.

Po revoluciji so mnogi idealisti skušali z vsemi sredstvi pobiti ali pa vsaj omejiti alkoholizem. Posamezni krajeveni sovjeti so za svoje okraje lahko po potrebi izdajali ukaze glede omejitve točenja alkoholnih pijač in tudi popolne prepovedi. Nekaj časa je vladala celo prohibicija, kakor v Ameriki. To prohibicijo je pa onemogočil »samogon«, to je domače žganje, katero kuhajo kmetje iz sladkorne repe in krompirja. Prepoved samogona je bila iz tehničnih in tudi političnih razlogov nemogoča. Delavski svet je delavcem lahko prepovedal in tudi odvzel alkohol, nobena oblast pa ni mogla prepovedati kmetom domačega žganja, ker je bila vsaka izvršilna sila in kontrola take prepovedi nemogoča. In tako se je pred štirimi leti v Rusiji začelo zopet piti.

Mnoga uradna poročila tožijo, da se alkoholizem silno razvija. Komunistična stranka dobiva pozive, naj temu zlu posveti veliko pozornost. Vlada se je zatekla k vzoru Švedske in Norveške — k monopolu produkcije in točenja alkohola. Kar je lahko izvedljivo v malih severnih, skrbno urejenih državah, to naleti na največje težave na ogromnem področju, ka-

koršno je rusko. Švedski vzor se mora v Rusiji vsled razmer omejiti na monopoliziranje žganja - vodke, dočim je vino in pivo prosto. Vodka je močno žganje, ima od 25 do 40% alkohola, močan je pa tudi samogon, ki ne more priti pod kontrolo, kaj šele pod monopol. V Rusiji so krčme od sobote 10. ure zvečer do ponedeljka zjutraj zaprte, a kljub temu — kakor pravijo uradna poročila — ima v nekaterih krajih policija s pijanci toliko opravka, da nima časa za zasledovanje tatov.

Ko so Stalina vprašali, kako se vjema državni monopol na vodko s pobijanjem alkoholizma, je odgovoril tako-le: »To je res protislovje. To sredstvo si je pa stranka morala izbrati kot najmanjše zlo. Ko smo uvedli monopol na žganje, smo stali pred sledéčo alternativo: Ali izročimo tovarne in druga podjetja kapitalistom, da dobimo denarna sredstva, ali pa uvedemo monopol na žganje, da iz lastne moči dobimo potrebna sredstva za razvoj naše industrije. S tem monopolom pridobimo nad 500 milijonov rubljev. Če bi se tem dohodkom odrekli, bi se ljudstvo na deželi kljub temu zastrupljalo z žganjem ter bi imel od izdelovanja in prodajanja žganja velike koristi le privatni kapital. Z monopolom se pa lahko polagoma omejuje alkoholna produkcija in bo na ta način tudi poprej prišlo do njene odprave. Pomagamo si pač, kakor vemo in znamo.«

pretepal mater in ga zabodel hrbet. Od takrat se je otrok popolnoma spremenil in se je večkrat onesveščal.

Rodbinska drama na Dunaju.

Pred dnevi se je na Dunaju odigrala krvava rodbinska drama. 54letna vdova Terezija Schlee je sklenila, da s sinom storita samomor, ker je imel sin neozdravljivo bolezen. Na stanovanju je imela podnajemnico, katero je zaprosila, da prenoči usodne noči v hotelu, ker jo obišče neka sordnica. Ko je vdova ostala sama s sinom, je odprla plinske vijake. Zjutraj se je nudil podnajemnici strašen prizor. Na tleh sta ležala dve trupli, pri katerih vzglavju sta dogorevali dve sveči in je bilo položeno razpelo.

Devetletni samomorilec.

Iz Budimpešte poročajo, da se je tamkaj v predmestju odigrala otroška tragedija, ki je vzbudila splošno razburjenje in pomilovanje. Devetletnega sina vdove Marije Molnar so našli nezavestnega v stanovanju. Zastrupil se je z raztopino fosforja in bil takoj prepeljan v bolnico. Po spretni zdravniški pomoči se je deček zavedel in izjavil, da si je hotel vzeti življenje, ker ni znal rešiti šolske na lege. Njegova prva izpoved vendar ne odgovarja resnici, kajti kasneje se je dognalo, da so bile vzroke samomora česte vizije, ki so dečka strašno mučile. Njegov oče je bil namreč pijanec in je soprogo večkrat pretepal. Mali Albert je prisostvoval celo strašnemu prizoru, ko je starejši brat z nožem naskočil očeta, ki je

Theatralia Demonstracija

Tako torej! Gračani gostujejo pri nas z nemško dramo, strmite: s Schillerjevo »Kabale und Liebe«!

Cui prodest? Takih gostovanj edini namen sme biti razkrivanje tuje duševnosti v svitu nje kulturnega podviga. V tem smislu smo gledali Hudožestvenike, tudi še Berlinčane, že dosti manj Dunajčane, in bomo radi gledali vsako nemško stvar. S čim novim nas pa obogati Gradec, ki mu slava drame in igre preko splošne umetniške povprečnosti ne seže? O, ali smo že tako polni slovenskih sokov, (da ne govorim o hrvaških in srbskih!), da bi nam bilo treba — graških? In so-li slabši ti naši sokovi? Kakšno kulturno razkritje pa naj nam donese — Kovarstvo in ljubezen? Mar ju nismo videli že v Mariboru v obeh jezikih, igrane od obeh narodnosti, in do sitega premlevali po šolah? In — jeli ta drama danes sploh še mnogo več ko literarno historičnega pomena za nemški klasicizem?

Za slovenski kulturni interes v Mariboru je to negativna injekcija. Mar ne gradimo šele in celo ob uporu drugorodcev lastnih prosvetnih domov? V Mariboru tedaj ne bodo igrali na m.

Našim Nemcem bodo igrali. Tedaj pod kapo ein politisch Lied!

Prav je, da čutijo Nemci naenkrat tudi te vrste kulturne potrebe, ki je do prevrata niso poznali. A dokler niso dani za nemško dramo pogoji, je slovenska uprava gledališča ne sme uvajati pod nobeno firmo. Kajti kdor tako vztrajno in trdovratno negira kulturo domače države in bojkotira celo vsečloveški jezik muzike v našem koncertu in teatru, ko naši Nemci, ta naj ne stopi pred javnost in pred vodstvo z zahtevo po koncesijah!

Pošteno kulturno stremljenje Nemcev moramo podpirati, neodkritosrčno in negativno pobijati.

Javnost, ki bi to molče trpela, bi grešila na sebi, zato greši gledališka uprava neodpustljivo.

Dr. Makso Šnuderl.

Sleparski spiritist

Vratislava ima veliko senzacijo s spiritističnim procesom. Kot glavni obtoženeč sedi na zatoženi klopi neki Mystrach, ki je osnoval spiritistični klub pod naslovom »Bodoči ljudje«. Ta klub je bil pod vodstvom »sveta četvorice«. Klub je imel svoja posebna pravila in svoje postave, kakor kakšna posebno tajnostna sekta. V teh pravilih je stalo marsikaj o brez-pogojni pokorščini do vodstva, o klubski tajnosti in pa o tem, da med člani ni nobene osebne lastnine.

Svet četvorice je tvoril obtoženi s svojim tovarišem, z neko premožno vdovo, pri kateri so se navadno shajali, kot četrti je pa bila neka mlada v spiritezem in okultizem popolnoma zaverovana dama.

Po vseh znanih spiritističnih in okultističnih metodah so klicali duhove in duhovi so vedno zahtevali denar. Enkrat je duh po mediju, ki je bil navadno Mystrach sam, razodel, da ima klub »bodočih ljudi« vevlačno nalogo, drugič je pa razložil, da je treba svetu četvorice izročiti toliko in toliko denarja za diskretno podpiranje sramežljivih revežev. Duhovi so se celo na valuto dobro razumeli in so navadno tudi označili vsoto — zdaj toliko stotakov, potem pa toliko tisočakov nemških mark. Ker se je obtoženi z duhovi najboljše razumel, je nabran denar tudi sam delil. In ko so člani kluba slišali drugi dan od duhov, da je vse v redu, niso gojili nohene suma. Bogata vdova je s časoma žrtvovala vse svoje premoženje.

Sleparijo je pa razkrinkal končno le neki trgovec, ker je njegova žena med seanso duhovom poklonila poleg gotovine tudi lepo število svojih dragocenosti. Ko je trgovec pozval načelnika kluba na odgovor, je ta izjavil, da lahko s pomočjo duhov denar in dragocenosti dematerializira in potem zopet materijalizira. Trgovec naj počaka, da bo vse materijalizirano in vrnjeno. Mož-skeptik, pa

Sport

Sportšiši!

Včeraj je kruta smrt nepričakovano ugrabila iz naših vrst vnetega sportnika, Jakoba Starca, ki ni zamudil, dokler mu je dopuščalo zdravje, nobene prilike, da ne bi posečal igrišč. Bil je ređen obiskovalec vseh prireditelj in je z nenačuden veseljem sledil bodisi nogometnim, bodisi hazenskim in celo naraščajskim tekam. Razen tega je 6 članov njegove rodbine aktivno sodelovalo v ISSK Mariboru in nad vse častno nastopalo za črno-bele barve. — Oddolžimo se njegovi ljubezni in požrtvovalnosti in ga pospremimo na zadnji poti. — ISSK Maribor poziva članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba, ki se bo vršil jutri, v torek ob 14. uri.

Rapid:Sportklub 5:2 (Dunaj).

Dunajski Rapid je porazil v prvenstveni tekmi Sportklub v razmerju 5:2 in si izboljšal pozicijo za dve mesti. Pomaknil se je na tretje mesto.

Kross-country dijaško prvenstvo.

V Zagrebu je ASK priredil dva zanimiva teka. Crosscountry na 3000 m za srednješolce in na 5000 m za visokošolce. Startalo je 50 atletov, kar je vsekakor zelo pohvalno in dokazuje sportno agiliteto med zagrebškimi dijaštvom. Najboljši čas je pri srednješolcih dosegla Mucic (II. real. gim.) 12 min. Bivec (Trg. šola) 12.03, Lapenna 12.13. Akademiki na 5000 m so dosegli čase: Vujković 19.47,6; Kumer (Poliopriveda Bgd.) 19.57.

Floridsdorf-Gradjanski 5:3 (4:1).

Dunajsko moštvo Floridsdorf je včeraj gostovalo v Zagrebu proti Gradjan-skemu in zmagalo v razmerju 5:3. Tekma je bila najrevnejša prireditelj jesenske sezone. Sodnik Pokas je bil nemogoč in je dovoljeval surovo igro, ki je prešla meje dostojnosti. Ostalo je k mizerni tekmi doprinesla publika.

FTC:BSK 4:2.

BSK je po igri, ki jo je predvedel, zaslužil boljši rezultat. Budimpeštansko moštvo ni predvedlo najlepšo igro in se je borilo predvsem za rezultat, čeprav bi se od nje lahko pričakovalo več. — Četrti goal so dosegli gosti z enajstmetrovko. Sodnik Popovič slab.

Slavija:Hungarija 2:1.

Praška Slavija je včeraj v Pragi v zelo zanimivi tekmi porazila budimpeštansko Hungarijo.

ni hotel čakati in je vse naznanil policiji. Za njim so prišli še drugi, katerim je bilo marsikaj dematerializirano. Policija je na te ovadbe dala »svet četvorice« pod ključ, pri razpravi se je pa izkazalo, da so vsi razven Mystracha — žrtve. Slepar zahteva, naj se k razpravi pokliče nekaj okultističnih izvedencev.

Ženski batalion v rdeči armadi.

Iz Moskve poročajo, da so sovjetske oblasti v Kerču uvedle žensko redarsko službo. Razen tega poročajo iz Petrograda, da je mnogo žena in deklet pripravljenih vstopiti v vojaško službo in ni izključeno, da bo sovjetska Rusija v kratkem razpolagala z ženskimi bataljoni.

Japonke postajajo enakopravne.

Japonsko pravosodno ministrstvo pripravlja zakon, ki bo pri prihodnjem zasedanju parlamenta predložer v odobritev. Novi zakon bo dovoljeval ženam, da postanejo advokatinje in da bodo smeje na sodiščih zastopati privatne stranke. Japonski tisk računa, da bo nov zakonski načrt v celoti sprejet.

270.000 dinarjev ena knjiga.

Andersenova galerija v New Yorku je priredila javno dražbo, na kateri je knjiga nekega angleškega avtorja, ki še živi, dosegla največjo ceno. Gre za mladinski spis znanega pisatelja Rudyarda Kiplinga »The Smith Administration«, ki je bil tiskan leta 1891. v Alahabadu v Indiji. Od takratne izdaje se je ohranilo samo šest izvodov. Knjigo je kupil antikvar Rosenbach iz New Yorka za ogromno vsoto 720.000 Din.

Maksim Gorki:

Otroška leta

55 Poslovenil dr. I. D.

Za ta denar je bilo mogoče, preživeti se čez dan, toda Vjahirja je mati tepla, če ji ni prinesel za žganje; Kostroma je kopicil denar, da bi si kupil golobe; Čurkina mati je bila bolna, trudil se je, da prisluži kolikor mogoče veliko; tudi Habi je spravil denar, da bi se peljal v mesto, ker se je rodil in odkoder ga je pripeljal stric, ki je kmalu po prihodu v Nižniji utonil. Habi je bil pozabil, kako se imenuje mesto, spominjal se je le, da stoji pri Kami, ne daleč od Volge.

Nam se je to mesto zdelo zelo smešno, dražili smo križemgleda tatarčka in peli:

»Mesto pri Kami,

Kje — ne vemo sami!

Ni ga doseči z rokami,

ni ga doiti z nogami!«

V začetku se je Habi jezil nad nami, toda nekoč mu je rekel Vjahir:

»Kaj hočeš? Ali se boš morebiti jezil nad svojimi tovariši?«

Tatarček je postal zbežan in je sam začel peti o mestu pri Kami.

Vsem nam pa je bilo bolj všeč naberanje cunj in kosti, kakor tatvina desk. Posebno zanimivo je bilo to spomladi, ko je izginil sneg in po deževju, ki je izmilo tlakovane ulice na sejmišču. Tam na sejmišču je bilo po jarkih vedno možno nabrati mnogo žeblicev, železnih odpadkov, neredkokrat smo našli tudi denarja, medu in

srebra; da bi nas pa stražniki ne gonili in nam ne pobrali vreč, smo jim morali plačati sejmarino ali pa se jim globoko klanjati. Sploh pa denarja nismo lahko zaslužili, toda živeli smo zelo družno, in če smo se včasih malo sprli, — se vendar niti enega tepeža med nami ne spominjam.

Naš miritelj je bil Vjahir, vselej nam je ob pravem času vedel reči kakšne posebne besede, ki so nas s svojo priprostostjo osupnile in zmedle. Tudi sam jih je z osuplostjo izrekel. Jasjevi zli izbruhi ga niso žalili, ne plašili, vse slabo je imel za nepotrebno in mirno, užaljeno je vzkliknil:

»Nu, čemu je tega treba?« je vpraševal in jasno smo videli — da ni bilo treba.

Mater svojo je imenoval: moja morderka; to se nam ni zdelo nič smešno.

»Včeraj se je moja morderka zopet pijana privarila domov!« je veselo pripovedoval in pobleškaval z okroglimi očmi, ki so imele zlat sijaj. »Na stečaj je odprla vrata, sedla na prag in pela, pela, ta kokljala!«

Natančni Čurka je vprašal:

»Kaj — je pela?«

Vjahir se je udaril z roko po koleni in s tankim glasom ponovil pesem svoje matere:

»Klop, klop, klop —
mlad pastirček v okence
s palico je potrkljal,
Mi iz hiše: top, top, top!
In ob večerni zori
zaigral pastir je na piščali —

vsi po vasi so zaspali!

Znal je mnogo takih zabavljivih pesmic in zelo spretno nam jih je prepeval.

»Da«, je nadaljeval, »tako je tudi zaspala na pragu in čisto premrazila sobo; ves sem se tresel od mraza, toliko, da nisem zmrznil, spraviti jo proč — pa nisem imel moči. Danes zjutraj sem ji rekel: zakaj si ti tako strašna pijanka? Ona pa je odgovorila: potrpi še malo, saj skoraj umrem!«

Čurka je resno potrdil:

»Kmalu bo umrla, vsa je že nabuhla.«

»Ali ti bo žal za njo?« sem ga vprašal.

»Kako da ne?« se je začudil Vjahir. »Dobra je z menoj...«

Četudi smo mi vedeli, da morderka pretepeva Vjahira, smo verjeli, da je dobra; zgodilo se je, da je Čurka, kadar se nam ni nič posrečilo zaslužiti, predlagal:

»Dajmo, zložimo po kopejki za žganje Vjahirjevi materi, če ne, ga bo nabila!«

Brati sva v kompaniji znala dva — Čurka in jaz; Vjahir nama je zelo zavidal in je godnjal ter se vlekel za male uhlje:

»Ko bom pokopal svojo morderko, bom tudi šel v šolo, priklonil se bom

učitelju, da me bo sprejel. Izučil se bom, bom šel za vrtnarja k škofu, potem pa k samemu carju!«

Spomladi je morderko obenem s steklenico žganja in z nekim starčkom, ki je nabiral za gradnjo cerkve, zasul kup drv, ki se je udri; ženičino so odpeljali v bolnišnico in solidni Čurka je rekel Vjahirju:

»Pojdi k meni stanovat, moja mati te bo naučila brati.«

In čez malo časa je Vjahir, visoko iztegnivši glavo, čital na izvesku:

»Prodajalna za moko in zelenjavo...«

Čurka ga je popravil:

»Zelenjavo, trdoglavec!«

»Saj vem, toda črke tako skačejo!

Od veselja skačejo, da jih kdo bere.«

S svojo ljubeznijo do dreves in cvetic nas je zelo zabaval.

Po peščenih tleh raztreseno predmestje je bilo revno porastlo z rastlinstvom, komaj tu in tam je na dvoirišču moel kvišku reven grm, kriv bezeg, pod plotom so se boječe skrivale sive, suhe biljke, — če je kdo izmed nas sedel nanje, je Vjahir ježno zagodrnjal:

»Nu, zakaj manete travo? Sedli bi zraven, na pesek, ali vam ni vseeno?«

(Dalle prihodnjic.)

Mali oglasi, kletušijev poredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglašni trgoveški ali reklamni oglaš: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Snežne čevlje in galoše popravlja R. Monjac, Jurčičeva ul. 9.

1919

15% obresti in fin gramofon dam zastoj onemu, kdor mi posodi takoj Din 4.000—5.000. Vrnitev zajamčena. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Do srede«.

1916

Knjige veže

od priproste do umetniško dovršene veže solidno in ceno atelje za umetno knjigovestvo Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ul. 24 in 37.

428

Smuči in potrebšline

se dobijo samo pri Igu Baloh, Vetrinjska ul. 18.

1892

Brez posebnega obvestila!

Naznanjamo tužno vest, da je naš dragi soprog, oče, brat in stric, gospod

Jakob Starc

včeraj ob 11. dopoldne po dolgi mučni bolezni, spravljen z Bogom, v 57. letu starosti preminul.

Pogreb pokojnika bo v torek 13. ob 14. na pokopališču v Pobrežju.

Maribor, 12. decembra 1927.

Terezija, soproga. Zoran, Miro, Slavko, Drago, sinovi.

Ema, Olga, Zora, Mila in Radka, hčerke. 1918

Zahvala

Za premnoge iskrene izraze sožalja in sočutja, ki sem jih prejel ob smrti moje nepozabne soproge, za poklonjene prekrasne vence in cvetje ter za mnogo brojno spremstvo na njeni zadnji poti, se vsem udano in prisrčno zahvaljujem.

Maribor, 12. decembra 1927.

1917

Jakob Toplak

dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča v p

ŠIVILJE

za delo na domu in v tovarni se spremejo pri tvrdki Durjava, Maribor, Gregorčičeva ulica 24 Delo na dom se da tudi šiviljem iz mariborske okolice.

Najprimernejša božična darila

kupite najceneje pri tvrdki

ANICA TRAU Grajski trg 1. 241

SVETOVNI PATENT

„ZEPHIR“

Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur „ZEPHIR“, tvornica peč Zastopstvo za Maribor železnina **PINTER & LENARD**

KLOBUKI, KAPE, PERILO,

samoveznice, obleke, čevlji, nogavice itd. v veliki izbiri po najsolidnejših cenah pri

Jakob Lah, Maribor samo Glavni trg št. 2.

KARO MARIBOR KOROŠKA CESTA 19
Specijaliteta: Nепremotljiv jesenski in zimski čevlji!

Naša zlata mamica, gospa

Alojzija Juvančič

vдова po višjem sodnem svetniku

nas je zapustila danes za vselej. Kakor vse številne udarce krute neizprosne usode v svojem požrtvovalnem življenju, tako je prenašala tudi nepopisne muke svoje dolgoletne bolezni z neskončno potrpežljivostjo in vdanostjo, katere je zmožen le najplemenitejši značaj. Kdor je poznal njeno velikodušno in preblogo srce, ta pozna tudi našo neizmerno tugo.

Pogreb dragih nam zemeljskih ostankov se bo vršil v torek ob 15. uri iz hiše žalosti, Ruška cesta 27, na magdalensko pokopališče.

Prosimo za tiho sožalje!

Maribor — Našice, dne 11. decembra 1927.

Zvonko Juvančič, ravnatelj, inž. Ivan Juvančič, sum. nadaravitelj, sinova. Olga Juvančič, nadučiteljica. Mimi Mrak, Julija Wührer, Milka Juvančič, žel. uradnica, h. ere. — Inž. Franc Wührer, Wien, Franjo Mrak, New-York zeta. — Mimi Juvančič, sinova, Arpad, Brankica, Irmica, Dana in Bobby, vnuki. 1920